

Tradycyjne życzenia gwarowe

Data publikacji: 23.12.2020 17:00

Jak składali sobie życzenia dawni mieszkańcy Śląska Cieszyńskiego? W zgodzie z tradycją należało życzyć dostatku, zdrowia, pełnej spiżarni i szczęścia. Tradycja chodzenia „z winszem” to składanie sobie życzeń przez rodzinę i sąsiadów – zwykle już po świętach, stąd też życzenia często dotyczyły nowego roku.

fot. pixabay.com

Na Śląsku Cieszyńskim święta to szczególnie okres. Mieszkańcy regionu głównie utrzymywali się z roli i z hodowli zwierząt, stąd też życzenia najczęściej dotyczyły właśnie tych dziedzin. Tradycyjnie, należało pamiętać o osobach starszych - **winszowanie rozpoczynało się od starzików. Rodzice dziecka chlubil się, że ich wnuczek już umie mówić, później, że nauczył się „winsza”, a gdy już starzikowie „posunęli się w rokach”, ten dorosły wnuk, później już z własnymi dziećmi wciąż o nich pamiętał i przynajmniej raz w roku w ten szczególny dzień ich odwiedzał** – wyjaśnia Czesław Stuchlik, miłośnik historii i folkloru z Pogwizdowa.

Oto kilka tradycyjnych życzeń:

***"Aby Wom przez cały rok nie chybiało chleba,
ani soli, ani mąki, ani słonka z nieba.
Żebyście też gazdoszkowie wszeccy zdrowi byli,
a wiliję w przyszłym roku w szczęściu się dożyli."***

***"Żeby sie wam darzyło w domu i komorze,
w sadzie i ogrodzie, w polu i oborze.
Żebyście mieli żytko jak korytko,
pszeniczkę jak rękawiczkę,
owies jak szkopiec,
bób jak żłob,
Ien jako pień. (dalszą część Śpiewano)
Mości gospodarzu, domowy szafarzu,
nie bądź tak ospały każ nam dać gorzały (dzieci śpiewali kakały)
dobrej z alembika i do niej piernika.
Indyk spod podlewy, Panie Miłościwy,***

i to czarne prosie, pomieści i to się.

*Mości gospodyni, domowa mistrzyni,
okaż swoją łaskę każ dać masła faskę,
jeżeliś nie sknera, daj też trochę sera.*

*Chleba pytlowego i miodu do niego
i comber zajęcz i jeszcze coś więcej."*

"W smutku nie trwajcie, nadziei nie gaście, bo wszystko to dobrze Pan Bóg zna.

Gdy przeminą smutne dni, niech Wam szczęścia, zdrowia Pan Bog da.

*By wszystkie prace, zagony, burze i grady omijały, byści z nich piękne plony
zebrali i cały świat."*
